

"Göz, kalbin aynasıdır" ifadesini açıklar mısınız?

Kalp, insanın merkezi ve bütün hissiyat ve latifelerinin efendisidir. Bütün duygular ve fikirler kalpten kaynar ve oradan sair cihazlara dağılır. Kalbin temeli o kadar latif ve nuranidir ki, bazen kalpte hissedilen bir manaya dil ve lafız tercüman olamazlar.

Nasıl insanın fitratındaki latife ve cihazlar, letafet ve kesafet bakımından birbirlerinden farklı ve muhtelif ise, aynı şekilde kalpten çıkan manalar da geçtiği ve geçirdiği süreçlere göre letafet ve kesafet bakımından farklılık arzederler.

Mesela, insanın akli ile kalbi letafet bakımından farklıdır. Kalp akla nispetle daha latif ve keskindir. Aynı şekilde kalpten çıkan bir mana lisana gidene kadar latiflikten kesifliğe doğru ilerler. Yani kalpte latif olan mana lisana varana kadar kesif bir hale dönüşür. Tabi bu süreçte mana çok kırıntı ve köşelerini kaybederek lisana varır. Yani kalpte çok zengin ve nurani olan mana, lisana vardığı zaman çok hususiyetlerini yitirmiş olarak varır.

Gözler ve bakışlar lisan ve akla nispetle daha tabii, daha latiftir. Bu yüzden kalpten kaynaklı hissiyatın şekli gözde çok keskin ve net bir şekilde tezahür eder. Halk arasında meşhur olan; "**Gözler yalan söylemez.**" sözü de bu manaya matuftur.

Göz ile kalp arasında böyle latif ve doğal bir irtibat ve ilişki mevcuttur; "**Göz kalbin aynasıdır.**" sözü buna bakıyor.